

CHETI CHA ELIMU YA MSINGI KENYA (KCBE)
TATHMINI YA SHULE YA UPILI YA JUU
TATHMINI YA LIKIZO YA DISEMBA, 2026
GREDI YA 10 - KISWAHILI
Muda: Saa 2

TAARIFA ZA MWANAFUNZI

Jina: _____ Shule: _____

Nambari ya Tathmini: _____ Tarehe: _____

Nambari ya Shule: _____ Sahihi: _____

MAAGIZO

1. Mtihani huu una **Sehemu A na Sehemu B**.
2. Una **Kazi Tano**.
3. Jibu maswali yote isipokuwa pale ambapo umeagizwa kuchagua.
4. Andika majibu yote kwa Kiswahili sanifu.
5. Zingatia maagizo ya kila kazi.
6. Kazi ya 5 ina chaguo mbili; jibu **swali moja pekee**.

ALAMA ZA MWANAFUNZI

SEHEMU	SEHEMU A	SEHEMU B	ASILIMIA (%)	KUZ 1	KUZ 2	KUF 1	KUF 2	KUK 1	KUK 2	CHI 1	CHI2
KIWANGO CHA ALAMA	ALAMA 30	ALAMA 50		90-100	75-89	58-74	41-57	31-40	21-30	11-20	1-10
POINTI			8 POINTI	7 POINTI	6 POINTI	5 POINTI	4 POINTI	3 POINTI	2 POINTI	1 POINTI	
JUMLA YA ALAMA ZA MWANAFUNZI											

SEHEMU A: ALAMA 50

KAZI YA 1: UFAHAMU Alama 10

1. Soma kifungu hiki kisha ujibu maswali yanayofuata.

TEKNOLOJIA NA MAISHA YA VIJANA

Katika ulimwengu wa sasa, teknolojia imekuwa sehemu muhimu ya maisha ya vijana. Simu za mkononi, tarakilishi na vifaa vingine vya kidijitali huwasaidia vijana katika mawasiliano, elimu na burudani. Kupitia intaneti, mwanafunzi anaweza kupata vitabu, majarida, makala na video za kielimu bila kulazimika kutembelea maktaba ya kawaida.

Teknolojia pia imebadilisha namna vijana wanavyowasiliana. Zamani, watu walitegemea barua na simu za kawaida kwa mawasiliano ya mbali. Siku hizi, ujumbe unaweza kutumwa kwa mtu aliye katika nchi nyingine kwa muda mfupi sana. Watu wanaweza pia kufanya mikutano ya video bila kusafiri kutoka sehemu moja hadi nyingine.

Pamoja na manufaa hayo, matumizi ya teknolojia yana changamoto zake. Baadhi ya vijana hutumia muda mwingi kwenye mitandao ya kijamii na hivyo kupuuza masomo yao. Wengine hukutana na taarifa za uongo, lugha chafu au watu wenye nia mbaya. Aidha, matumizi yasiyofaa ya mitandao yanaweza kuhatarisha usalama na faragha ya mtu.

Kwa hiyo, vijana wanapaswa kujifunza kutumia teknolojia kwa busara. Wanapaswa kupanga muda wa kutumia vifaa vya kidijitali, kuchunguza uhalali wa taarifa wanazopata na kuepuka kushiriki taarifa zao binafsi na watu wasiowajua. Teknolojia inapotumiwa kwa uwajibikaji inaweza kuwa nyenzo muhimu ya elimu, ubunifu na maendeleo.

Maswali

a) Taja vifaa **viwili** vya kidijitali vilivyotajwa katika kifungu. **(2 alama)**

b) Eleza **manufaa mawili** ya intaneti kwa mwanafunzi. **(2 alama)**

c) Ni kwa nini baadhi ya vijana hupuuza masomo yao kwa sababu ya teknolojia? **(2 alama)**

d) Taja changamoto **mbili** zinazoweza kutokana na matumizi mabaya ya mitandao. **(2 alama)**

e) Eleza hatua mbili ambazo kijana anaweza kuchukua ili kutumia teknolojia kwa uwajibikaji. **(2 alama)**

KAZI YA 2: Alama 10

Jaza nafasi zilizoachwa wazi kwa maneno yanayofaa.

UHIFADHI WA MAJI

Maji ni rasilimali muhimu sana katika maisha ya binadamu. Bila maji, binadamu, wanyama na mimea hawawezi _____ (a). Kwa sababu hiyo, kila mwananchi anapaswa kutumia maji kwa _____ (b).

Katika maeneo mengi, watu hukumbwa na uhaba wa maji hasa wakati wa _____ (c). Hali hii inaweza kupunguzwa kwa kuvuna _____ (d) wakati wa mvua. Maji hayo yanaweza kutumika nyumbani, shuleni na katika shughuli za _____ (e).

Ni muhimu pia kutunza vyanzo vya maji kama mito, maziwa na _____ (f). Uchafu haupaswi kutupwa karibu na vyanzo hivyo kwa sababu unaweza _____ (g) maji. Jamii inapaswa kushirikiana katika kulinda mazingira na kupanda _____ (h) karibu na vyanzo vya maji.

Shule zinaweza kuwafundisha wanafunzi umuhimu wa _____ (i) maji. Wanafunzi wakipewa maarifa na kushirikishwa katika miradi ya uhifadhi, wanaweza kuwa mabalozi wazuri wa matumizi _____ (j) ya maji.

KAZI YA 3: SARUFI NA MSAMIATI Alama 30

A. Aina za Maneno Alama 6

Taja aina ya maneno yaliyopigiwa mstari.

a) **Vijana** wengi wanatumia teknolojia. **(1 alama)**

b) Mwalimu **huyo** aliandaa somo vizuri. **(1 alama)**

c) Wanafunzi walifanya kazi **kwa haraka**. **(1 alama)**

d) Watoto **walicheza** uwanjani. (1 alama)

e) Walinunua vitabu **vitatu**. (1 alama)

f) Mwanafunzi **mwenye bidii** hufaulu. (1 alama)

B. Ngeli za Nomino Alama 6

Andika sentensi zifuatazo katika **umoja**.

a) **Vitabu hivi vimepangwa vizuri.** (2 alama)

b) **Miti ile imekatwa.** (2 alama)

c) **Majembe haya yamepotea.** (2 alama)

C. Nyakati za Vitenzi Alama 6

Badilisha sentensi kulingana na maagizo.

a) Wanafunzi **walisoma** kuhusu mazingira.

Badilisha kuwa **wakati uliopo.** (2 alama)

b) Mama **anapika** chakula cha familia.

Badilisha kuwa **wakati uliopita.** (2 alama)

c) Wakulima **wanapanda** miti.

Badilisha kuwa **wakati ujao**. (2 alama)

D. Ukanushaji Alama 4

Andika sentensi hizi katika hali ya ukanushaji.

a) Amina amemaliza kazi yake. (2 alama)

b) Wanafunzi watafanya mtihani kesho. (2 alama)

E. Mnyambuliko wa Vitenzi Alama 4

Andika vitenzi katika kauli uliyopewa.

a) Mwalimu ali_____ wanafunzi somo jipya.

(–fundish–)

Tumia **kauli ya kutendea**. (2 alama)

b) Juma ali_____ na mwalimu.

(–zungumz–)

Tumia **kauli ya kutendana**. (2 alama)

F. Msamiati Alama 4

Toa neno lenye maana sawa na neno lililopigiwa mstari.

a) Wanafunzi walifanya kazi **kwa bidii**. (1 alama)

b) Mwalimu aliwaomba wanafunzi wawe **makini. (1 alama)**

c) Serikali inapaswa **kulinda** misitu. **(1 alama)**

d) Habari hiyo ilikuwa **ya uwongo. (1 alama)**

SEHEMU B: ALAMA 30

KAZI YA 4: UFAHAMU Alama 10

Soma kifungu hiki kisha ujibu maswali.

UHIFADHI WA WANYAMAPORI

Kenya inajulikana kwa kuwa na aina mbalimbali za wanyamapori. Wanyama kama vile simba, tembo, twiga, vifaru na nyati hupatikana katika maeneo mbalimbali ya nchi. Wanyamapori hawa ni sehemu muhimu ya urithi wa taifa na huvutia wageni kutoka sehemu mbalimbali za dunia.

Utalii unaotokana na wanyamapori huleta mapato yanayosaidia maendeleo ya nchi. Sekta hii pia hutoa ajira kwa waongozaji watalii, wahudumu wa hoteli, madereva na watu wengine wanaohusika na shughuli za utalii. Kwa njia hii, jamii zinazoishi karibu na hifadhi zinaweza kunufaika kutokana na uwepo wa wanyamapori.

Hata hivyo, wanyamapori wanakabiliwa na changamoto nyingi. Uwindaji haramu, uharibifu wa makazi, ukame na migogoro kati ya binadamu na wanyama ni baadhi ya changamoto hizo. Baadhi ya wanyama wamepungua kwa idadi kutokana na shughuli hizi.

Ili kuwalinda wanyamapori, serikali na jamii zinapaswa kushirikiana. Wananchi wanapaswa kulinda makazi ya wanyama na kutoa taarifa kuhusu vitendo vya ujangili. Elimu kuhusu umuhimu wa wanyamapori inapaswa kutolewa ili kizazi cha sasa na kijacho kiweze kufaidika na rasilimali hii.

Maswali

a) Taja wanyama **wawili** waliotajwa katika kifungu. **(2 alama)**

b) Eleza njia mbili ambazo utalii wa wanyamapori huchangia katika maendeleo ya nchi. **(2 alama)**

c) Taja changamoto mbili zinazowakabili wanyamapori. **(2 alama)**

d) Eleza maana ya neno **ujangili** kama lilivyotumika katika kifungu. **(2 alama)**

e) Taja hatua mbili ambazo jamii inaweza kuchukua ili kuwalinda wanyamapori. **(2 alama)**

KAZI YA 5: INSHA Alama 20

Jibu swali MOJA pekee.

A.

Anza insha yako kwa maneno yafuatayo:

“Siku hiyo nilikuwa nimejiandaa kwenda shuleni kama kawaida, lakini nilipofungua mlango nilishangazwa na nilichokiona...”

Endeleza kisa hicho kwa mtiririko mzuri wa mawazo.

Andika maneno 250–300.

(20 alama)

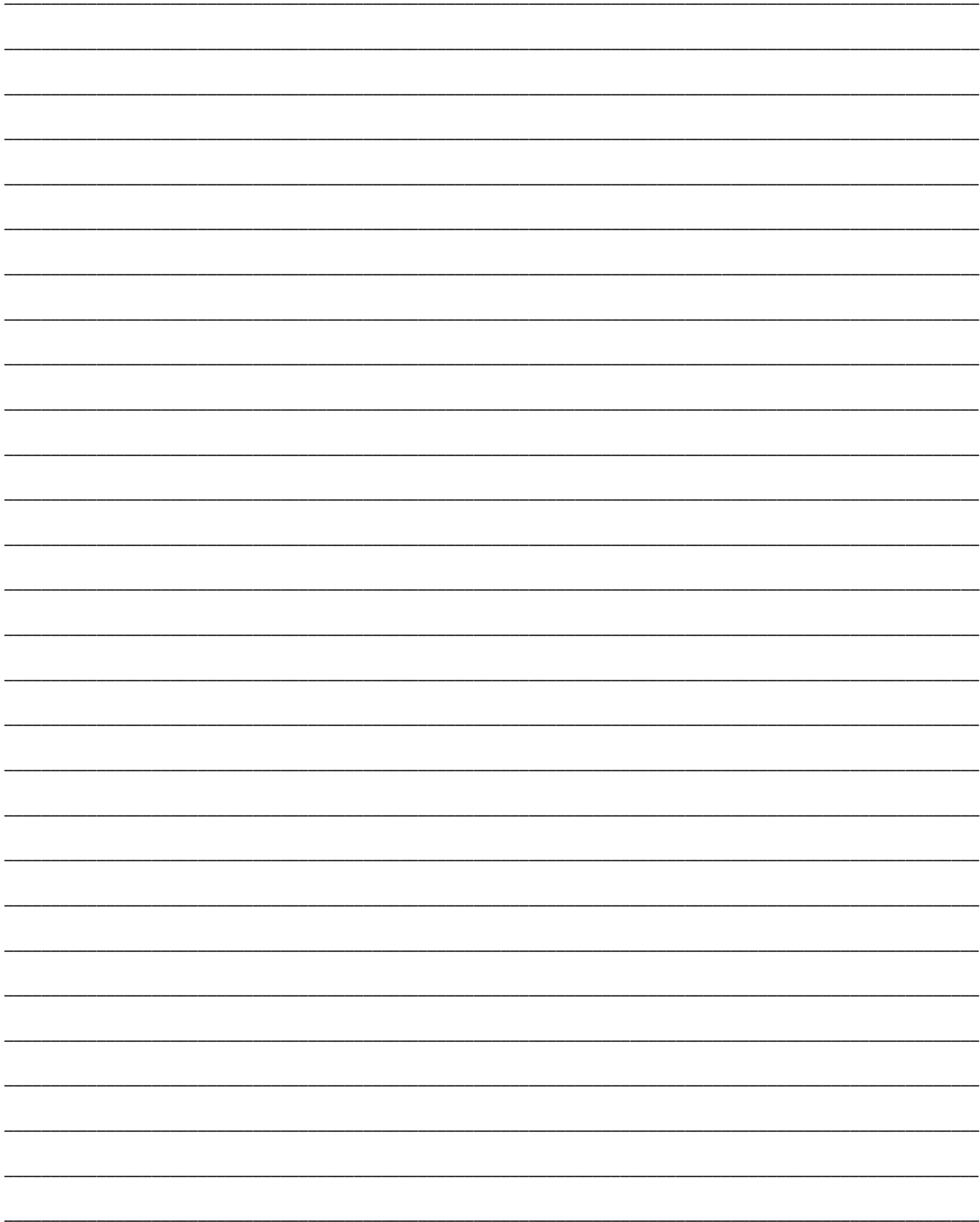
AU

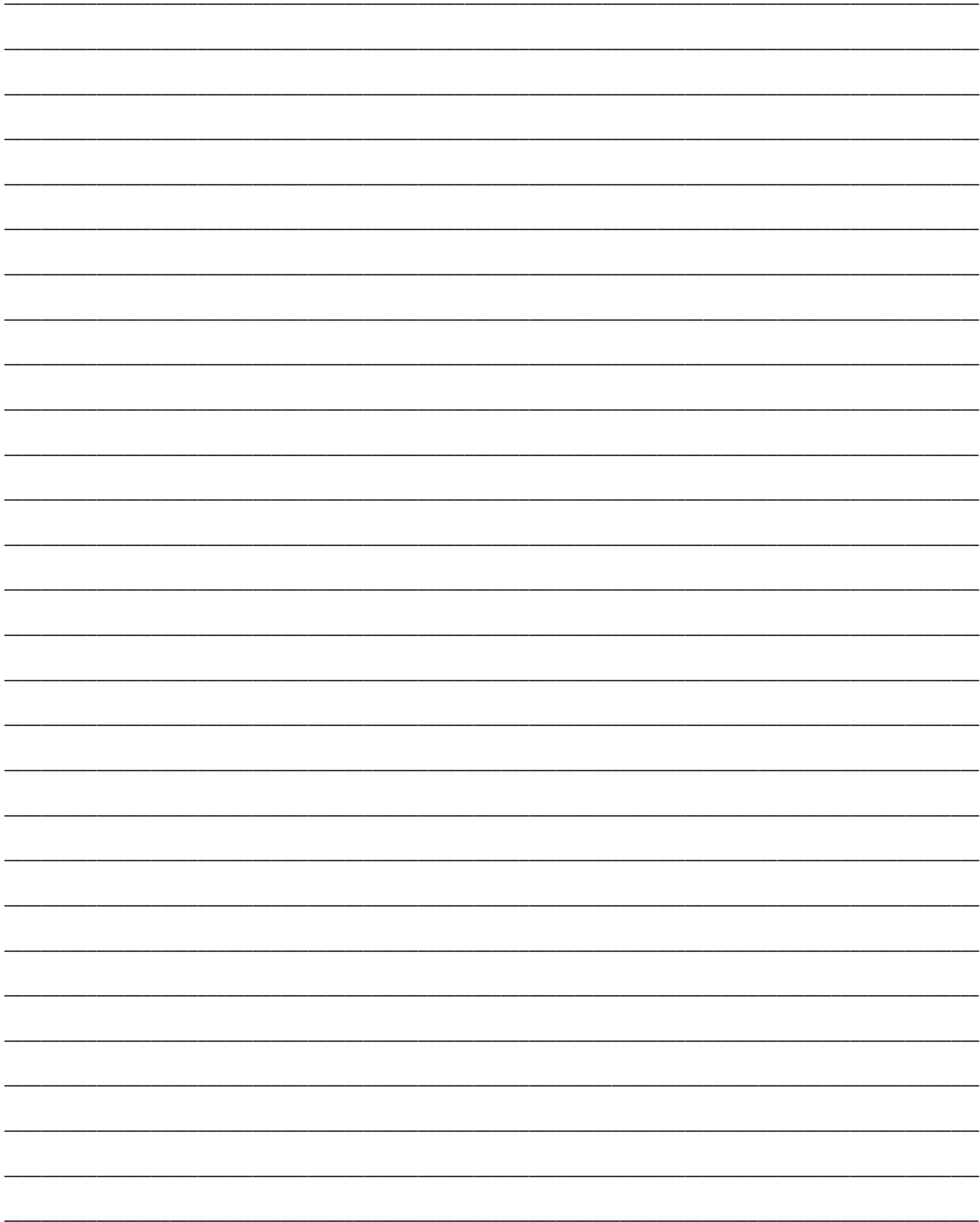
B.

Endeleza insha kwa kutumia sentensi hii:

“Uhifadhi wa mazingira ni jukumu la kila mwananchi. Ikiwa kila mmoja wetu angechukua hatua...”

(20 alama)

HUUNDIO UKURASA WA MWISHO ULIOPIGWA CHAPA

GREDI YA 10 – KISWAHILI

MWONGOZO WA MAJIBU NA USAHIHISHAJI

KAZI YA 1: UFAHAMU

Alama 10

a) Vifaa viwili vya kidijitali. (Alama 2)

- Simu za mkononi. ✓
- Tarakilishi. ✓
- Vifaa vingine vya kidijitali. ✓

Alama 1 kwa kila jibu sahihi.

b) Manufaa mawili ya intaneti kwa mwanafunzi. (Alama 2)

- Humwezesha kupata vitabu vya kielimu. ✓
- Humwezesha kupata majarida na makala za kielimu. ✓
- Humwezesha kupata video za kielimu. ✓
- Humwezesha kupata taarifa kwa urahisi. ✓

Alama 1 kwa kila hoja.

c) Kwa nini baadhi ya vijana hupuuza masomo yao kwa sababu ya teknolojia? (Alama 2)

- Hutumia muda mwingi kwenye mitandao ya kijamii. ✓
- Hivyo hukosa muda wa kutosha wa kusoma na kufanya kazi za shule. ✓

d) Changamoto mbili za matumizi mabaya ya mitandao. (Alama 2)

- Kukutana na taarifa za uongo. ✓
- Kukutana na lugha chafu. ✓
- Kukutana na watu wenye nia mbaya. ✓
- Kuhatarisha usalama wa mtumiaji. ✓

- Kuvunja faragha ya mtu. ✓

Alama 1 kwa kila hoja.

**e) Hatua mbili za kutumia teknolojia kwa uwajibikaji.
(Alama 2)**

- Kupanga muda wa kutumia vifaa vya kidijitali. ✓
- Kuchunguza uhalali wa taarifa kabla ya kuzitumia. ✓
- Kuepuka kushiriki taarifa binafsi na watu wasiowajua. ✓
- Kutumia teknolojia kwa madhumuni yenye manufaa. ✓

Alama 1 kwa kila hoja.

KAZI YA 2:

Alama 10

Majibu:

- a) **kuishi** ✓
- b) **uangelifu** ✓
- c) **kiongazi** ✓
- d) **maji ya mvua** ✓
- e) **kilimo** ✓
- f) **chemchemi** ✓
- g) **kuchafua** ✓
- h) **miti** ✓
- i) **kuhifadhi** ✓
- j) **endelevu** ✓

Alama 1 kwa kila jibu sahihi.

Majibu mengine yenye maana sawa na yanayokidhi muktadha yanaweza kukubaliwa.

KAZI YA 3: SARUFI NA MSAMIATI

Alama 30

A. Aina za Maneno

Alama 6

a) Vijana

Jibu: **Nomino ✓**

b) Huyo

Jibu: **Kiwakilishi cha kuonyesha ✓**

c) Kwa haraka

Jibu: **Kielezi ✓**

d) Walicheza

Jibu: **Kitenzi ✓**

e) Vitatu

Jibu: **Kivumishi cha idadi ✓**

f) Mwenye bidii

Jibu: **Kivumishi ✓**

Alama 1 kwa kila jibu.

B. Ngeli za Nomino

Alama 6

a) Vitabu hivi vimepangwa vizuri.

Jibu:

Kitabu hiki kimepangwa vizuri. ✓ ✓

- Vitabu → Kitabu ✓
- hivi → hiki / vimepangwa → kimepangwa ✓

Alama 2

b) Miti ile imekatwa.

Jibu:

Mti ule umekatwa. ✓ ✓

Alama 2

c) Majembe haya yamepotea.

Jibu:

Jembe hili limepotea. ✓ ✓

Alama 2

C. Nyakati za Vitenzi

Alama 6

a) Wanafunzi walisoma kuhusu mazingira.

Wakati uliopo:

Wanafunzi wanasoma kuhusu mazingira. ✓ ✓

Alama 2

b) Mama anapika chakula cha familia.

Wakati uliopita:

Mama alipika chakula cha familia. ✓ ✓

Alama 2

c) Wakulima wanapanda miti.

Wakati ujao:

Wakulima watapanda miti. ✓ ✓

Alama 2

D. Ukanushaji

Alama 4

a) Amina amemaliza kazi yake.

Jibu:

Amina hajamaliza kazi yake. ✓ ✓

Alama 2

b) Wanafunzi watafanya mtihani kesho.

Jibu:

Wanafunzi hawatafanya mtihani kesho. ✓ ✓

Alama 2

E. Mnyambuliko wa Vitenzi

Alama 4

a) Mwalimu ali_____ wanafunzi somo jipya.

Kitenzi: **fundisha**

Kauli ya kutendea:

Mwalimu aliwafundishia wanafunzi somo jipya. ✓ ✓

Alama 2

b) Juma ali_____ na mwalimu.

Kitenzi: **zungumza**

Kauli ya kutendana:

Juma alizungumza na mwalimu.

Angalizo la usahihihaji: Swali hili halina mnyambuliko wa kutendana unaohitajika kwa sababu kitenzi *zungumza* tayari kinatumika katika muundo huu. Kwa hivyo, mwanafunzi anayetoa sentensi yenye matumizi sahihi ya kitenzi **zungumza** apewe alama 2.

Alama 2

F. Msamiati

Alama 4

a) Kwa bidii

Jibu linalokubalika:

- Kwa juhudi ✓
- Kwa maarifa/juhudi kubwa ✓

Alama 1

b) Makini

Jibu:

- Waangalifu ✓
- Chonjo ✓

Alama 1

c) Kulinda

Jibu:

- Kuhifadhi ✓
- Kutunza ✓

Alama 1

d) Ya uwongo

Jibu:

- Ya uongo ✓
- Si ya kweli ✓
- Yasiyo ya kweli ✓

Alama 1

KAZI YA 4: UFAHAMU – WANYAMAPORI

Alama 10

a) Wanyama wawili waliotajwa.

(Alama 2)

Mifano:

- Simba ✓
- Tembo ✓
- Twiga ✓
- Vifaru ✓
- Nyati ✓

Alama 1 kwa kila mnyama.

b) Njia mbili ambazo utalii wa wanyamapori huchangia maendeleo ya nchi.

(Alama 2)

- Huleta mapato nchini. ✓
- Hutoa ajira kwa wananchi. ✓
- Husaidia maendeleo ya jamii zinazoishi karibu na hifadhi. ✓
- Hukuza sekta ya utalii. ✓

Alama 1 kwa kila hoja.

c) Changamoto mbili zinazowakabili wanyamapori.

(Alama 2)

- Uwindaji haramu/ujangili. ✓
- Uharibifu wa makazi. ✓
- Ukame. ✓
- Migogoro kati ya binadamu na wanyama. ✓

Alama 1 kwa kila hoja.

d) Maana ya ujangili.

(Alama 2)

Ujangili ni uwindaji au ukamataji wa wanyama wa porini kinyume cha sheria, hasa kwa madhumuni ya kupata faida. ✓ ✓

Alama 2

e) Hatua mbili za kuwalinda wanyamapori.

(Alama 2)

- Kupambana na ujangili/uwindaji haramu. ✓
- Kulinda makazi ya wanyamapori. ✓
- Kutoa taarifa kuhusu vitendo vya ujangili. ✓
- Kuelimisha jamii kuhusu umuhimu wa wanyamapori. ✓
- Kushirikiana na serikali katika uhifadhi. ✓

Alama 1 kwa kila hoja.

KAZI YA 5: INSHA

Alama 20

Mwanafunzi anajibu **swali moja pekee**.

SWALI A

“Siku hiyo nilikuwa nimejiandaa kwenda shuleni kama kawaida, lakini nilipofungua mlango nilishangazwa na nilichokiona...”

Hakuna jibu moja maalumu. Mwanafunzi anapaswa kuendeleza kisa kwa ubunifu na mtiririko unaoeleweka.

Mwongozo wa usahihishaji

Kipengele	Alama
Maudhui na ubunifu	8
Mpangilio na mtiririko	4
Sarufi	4
Msamiati	2
Tahajia, uakifishaji na mwonekano	2
Jumla	20

Maudhui na Ubunifu – Alama 8

Mwanafunzi anatarajiwa:

- Kuendeleza mwanzo aliopewa. ✓
- Kuonyesha jambo aliloliona. ✓
- Kuendeleza matukio kwa mtiririko. ✓
- Kutumia wahusika ipasavyo. ✓
- Kuonyesha kilele cha kisa. ✓
- Kutoa hitimisho linaloeleweka. ✓
- Kuonyesha ubunifu. ✓
- Kuzingatia mada. ✓

SWALI B

“Uhifadhi wa mazingira ni jukumu la kila mwananchi. Ikiwa kila mmoja wetu angechukua hatua...”

Mwanafunzi anapaswa kuandika insha kuhusu **umuhimu wa kuhifadhi mazingira katika jamii**.

Hoja zinazoweza kutolewa

- Kupanda miti. ✓
- Kuzuia ukataji wa miti kiholela. ✓
- Kutunza vyanzo vya maji. ✓
- Kuepuka uchafuzi wa mazingira. ✓
- Kutenganisha na kutupa taka ipasavyo. ✓
- Kuhifadhi wanyamapori. ✓
- Kuelimisha jamii kuhusu uhifadhi wa mazingira. ✓
- Kutumia rasilimali kwa njia endelevu. ✓
- Kupunguza matumizi ya vitu vinavyochafua mazingira. ✓
- Kushirikiana na serikali katika shughuli za uhifadhi. ✓

Mwongozo wa usahihishaji

Kipengele	Alama
Maudhui na hoja	8
Mpangilio na mtiririko	4
Sarufi	4
Msamiati	2
Tahajia, uakifishaji na mwonekano	2
Jumla	20

CHETI CHA ELIMU YA MSINGI KENYA (KCBE)
TATHMINI YA SHULE YA UPILI YA JUU
TATHMINI YA MRADI, 2026
GREDI YA 10 - KISWAHILI
Muda: Saa 2

TAARIFA ZA MWANAFUNZI

Jina: _____ Shule: _____

Nambari ya Tathmini: _____ Tarehe: _____

Nambari ya Shule: _____ Sahihi: _____

MADA: UTAFITI WA MATUMIZI YA KISWAHILI KATIKA JAMII

MAELEKEZO

Mwanafunzi afanye utafiti mdogo kuhusu **matumizi ya Kiswahili katika jamii yake**. Anaweza kukusanya taarifa kutoka kwa wazazi, walimu, wanafunzi, wafanyabiashara au wanajamii wengine.

Andika ripoti yako kwa kufuata vipengele vifuatavyo:

1. Utangulizi – Alama 2

Eleza kwa ufupi:

- Maana ya Kiswahili.
- Umuhimu wa Kiswahili katika jamii.

2. Ukusanyaji wa Taarifa – Alama 4

Mhoji **watu watatu** katika jamii yako kuhusu matumizi ya Kiswahili.

Andika:

- Majina au utambulisho wa waliohojiwa.
- Umri wao.
- Kazi zao.
- Mahali walipohojiwa.
- Maswali uliyowauliza.

3. Matokeo ya Utafiti – Alama 5

Eleza mambo uliyobaini kuhusu matumizi ya Kiswahili, kwa mfano:

- Matumizi ya Kiswahili shuleni.
- Matumizi ya Kiswahili sokoni.
- Matumizi ya Kiswahili nyumbani.
- Matumizi ya Kiswahili katika vyombo vya habari.
- Changamoto zinazokabili matumizi ya Kiswahili.

4. Uchambuzi wa Lugha – Alama 4

Kusanya **maneno au misemo mitano** inayotumiwa na watu katika eneo lako.

Kwa kila neno au msemu:

1. Andika neno/msemu.
2. Eleza maana yake.
3. Tunga sentensi inayoonyesha matumizi yake.

5. Hitimisho na Mapendekezo – Alama 3

- Toa hitimisho kuhusu nafasi ya Kiswahili katika jamii yako.
- Toa **mapendekezo mawili** ya jinsi ya kuimarisha matumizi sahihi ya Kiswahili.

JUMLA: ALAMA 20

Kumbuka: Mwanafunzi anatarajiwa kuwasilisha kazi yake kwa mpangilio mzuri, kutumia Kiswahili sanifu na kuonyesha ushahidi wa utafiti alioufanya.

DARASA LA 10 – KISWAHILI

MWONGOZO WA USAHIHISHAJI WA MRADI

JUMLA: ALAMA 20

1. Utangulizi – Alama 2

a) Maana ya Kiswahili – alama 1

- Kiswahili ni lugha inayotumiwa na watu wengi katika mawasiliano nchini Kenya na sehemu nyingine za Afrika Mashariki. **(1)**

b) Umuhimu wa Kiswahili katika jamii – alama 1

- Huwezesha mawasiliano na umoja wa jamii. **(1)**

2. Ukusanyaji wa Taarifa – Alama 4

a) Kuwahoji watu watatu – alama 1

- Mtu wa kwanza – $\frac{1}{2}$
- Mtu wa pili – $\frac{1}{2}$

b) Taarifa za waliohojiwa – alama 1

- Utambulisho/jina – $\frac{1}{4}$
- Umri – $\frac{1}{4}$
- Kazi – $\frac{1}{4}$
- Mahali pa mahojiano – $\frac{1}{4}$

c) Maswali ya mahojiano – alama 2

- Swali linalohusu matumizi ya Kiswahili – $\frac{1}{2}$
- Swali linalohusu umuhimu wa Kiswahili – $\frac{1}{2}$
- Swali linalohusu changamoto za Kiswahili – $\frac{1}{2}$
- Swali linalohusu jinsi ya kuboresha matumizi ya Kiswahili – $\frac{1}{2}$

3. Matokeo ya Utafiti – Alama 5

Mwanafunzi atoe hoja tano zinazotokana na utafiti wake:

- Matumizi ya Kiswahili shuleni – **1**
- Matumizi ya Kiswahili sokoni/biashara – **1**
- Matumizi ya Kiswahili nyumbani – **1**
- Matumizi ya Kiswahili katika vyombo vya habari – **1**
- Changamoto zinazokabili matumizi ya Kiswahili – **1**

Jumla: 5

4. Uchambuzi wa Lugha – Alama 4

Kwa kila neno au msembo, mwanafunzi atoe:

- Neno/msemo sahihi – ¼
- Maana sahihi – ¼
- Sentensi sahihi – ½

Kwa maneno/misemo mitano:

5 × 1 = Alama 5

Kumbuka: Kwa kuwa sehemu hii ilitengewa alama 4 katika swali, mwalimu atumie **alama 4 za juu zaidi** au apunguze kila kipengele sawia ili jumla ibaki **4**.

5. Hitimisho na Mapendekezo – Alama 3

a) Hitimisho – alama 1

- Hitimisho linaloonyesha nafasi/umuhimu wa Kiswahili katika jamii – **1**

b) Mapendekezo – alama 2

- Pendekezo la kwanza linalofaa – **1**
- Pendekezo la pili linalofaa – **1**

MUHTASARI WA MGAWANYO WA ALAMA

Kipengele	Alama
Utangulizi	2
Ukusanyaji wa taarifa	4
Matokeo ya utafiti	5
Uchambuzi wa lugha	4
Hitimisho na mapendekezo	3
JUMLA	20

VIGEZO VYA JUMLA VYA UTEKELEZAJI

Mwalimu anaweza kuzingatia pia:

- **Usahihi wa Kiswahili**
- **Ubunifu**
- **Uwasilishaji wa kazi**
- **Ushahidi wa utafiti**
- **Ufuataji wa maelekezo**

Kumbuka: Majibu mengine yoyote sahihi na yenye mantiki yakubaliwe.

